

వారు వెళ్లిపోతారని మీరు ఏ మాత్రం భావించలేదు. మరియు అల్లాహ్ సుండి తమను తమ కోటలు తప్పక రక్కిస్తాయని వారు భావించారు! కానీ అల్లాహ్ (శిక్క) వారు డఃహించని వైపునుండి, వారిపై వచ్చిపడింది. మరియు ఆయన వారి హృదయాలలో భయం కలుగజేశాడు, కావున వారు తమ ఇంట్లను తమ చేతులారా మరియు విశ్వాసుల చేతులతో కూడా, నాశనం చేయించుకున్నారు. కావున ఓ పరిజ్ఞానం (కళ్ళు) గలవారలారా! గుణపారం నేర్చుకోండి.

3. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ వారి విషయంలో దేశబహిష్కారం ప్రాణిండకపోతే, వారిని ఈ ప్రపంచములోనే శిక్కించి ఉండేవాడు. మరియు వారికి పరలోకంలో నర కాగిన్ శిక్క పడుతుంది.

4. ఇది ఎందుకంటే, వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించారు. మరియు అల్లాహ్ సు వ్యతిరేకించిన వాదిని శిక్కించటంలో నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చాలా కరిసుదు.

5. (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఏ ఖర్చురపు చెట్లను నరికివేశారో¹ లేక ఏ ఖర్చురపు చెట్లను వాటి ప్రేళ్ళమీద నిలబడేలా పదలిపెట్టారో, అంతా అల్లాహ్ అజ్ఞతోనే జరిగింది. మరియు ఇదంతా అవిధేయులను ఆవమానించటానికి జరిగిన విషయం.

اَئُمُّ تَائِبُونَ هُصُونُمْ مِنَ اللَّهِ فَاتَّهُمُ اللَّهُ مِنْ
حَيْثُ لَمْ يَعْسِبُوا وَقَدْ أَفَلَتْ رُغْبَتُهُمْ
يُخَوِّلُونَ بِعِوَّهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ
فَاعْتَزُّوا بِآيَاتِنَا لِلْأَبْصَارِ^①

وَلَوْلَا اَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي
الْدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ أَلِيمٌ^②

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاهَوُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ^③

مَا قَطْعَمُونَ مِنْ لَيْلَةٍ اُوْتَرَكُمُوهَا قَلِيمَةً عَلَى اُصُولِهَا
فَإِذَا دِنَّ اللَّهُ وَلِيُعْزِزَ الْقَسِيقَيْنَ^④

పది రోజుల గదువు కోరుతారు. ఈ మధ్య వారు, కపటవిశ్వాసుల నాయకుడైన 'అబ్బుల్లా చిన్ ఉబైతో రహస్యసుమాలో చనలు చేస్తారు. అతడు వారితో: 'మీరు యుధ్యం చేస్తే మీకు మేము రెండువేల యుధ్యాలీరులతో సహాయం చేస్తాము. కావున మీ కోటలను పదలి వెళ్ళకుండి! ఒకవేళ ముస్లింలు మిమ్మల్ని వెడలగొట్టితే మేము కూడా మీ వెంటవస్తాము!' అని అంచాడు. అప్పుడు ముస్లింలు వారి కోటలను 21 రోజులు చుట్టు ముట్టి ఉంచుతారు. 'అబ్బుల్లా చిన్ ఉబై వారికి సహాయపడనందుకు, ముస్లింల అనుమతితో తాము తీసుకోగల సామాగ్రి తీసుకొని వెళ్లిపోతారు.

1. లీనతున్: ఒక రకపు ఖర్చురపు చెట్లు. ఏ విధంగానైతే అబ్బ్య, బరీన్ ఉన్నాయా.

6. మరియు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు, వారి నుండి ఇప్పించిన ఫయ్య'ల్ కొరకు, మీరు గుర్తాలను గానీ ఒంటెలను గానీ పరిగెత్తించలేదు.¹ కానీ అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిపై, తన సందేశారునికి అధిక్యత వోసంగుతాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

7. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు ఆ నగర వాసుల నుండి ఇప్పించిన దానిఫయ్య'ల్, అల్లాహ్కు మరియు అయస ప్రవక్తకు మరియు అతని దగ్గరి బంధువులకు మరియు అనాధులకు మరియు పేదలకు మరియు బాటసారులకు హక్కుఉంది.² అది మీలో ధనవంతులైన వారి మధ్యనే తిరగకుండా ఉండటానికి, ఇలా నిర్దియించబడింది. మరియు ప్రవక్త మీకు ఇచ్చిన దానిని తీసుకోండి మరియు అతను మీకు నిషేధించిన దానికి దూరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ పట్ట భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్షించటంలో చాలా కరినుదు.

8. (దానిలో నుండి కొంత భాగంపై) తమ ఇండ్ల నుండి మరియు తమ ఆస్తిపాస్తుల నుండి వెదలగొట్టబడి, వలసవచ్చిన (ముహాజీర్) పేద వారికి కూడా హక్కు ఉంది. వారు అల్లాహ్ అసుగ్రహోన్ని మరియు అయస ప్రసన్నతను కోరుతున్నారు. మరియు వారు అల్లాహ్ మరియు అయస ప్రవక్తకు సహాయం చేస్తున్నారు. ఇలాంటివారు, ఏరే సత్య వంతులు.³

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَدْجَفُوهُ عَلَيْهِ
مِنْ خَيْلٍ وَلَأْرَاكَابٍ وَلِكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ
عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرْبَى فَلَلَّهُ
وَلِرَسُولِهِ وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالسَّلِكِينَ
وَإِنِّي أَنِيبُ لِمَنْ لَا يَكُونُ دُولَةً بَيْنَ الْأَعْنَاءِ
مِنْكُمْ وَمَا تَكُونُ الرَّسُولُ فَخُدُودُهُ وَمَا نَهَمُ عَنْهُ
فَإِنَّهُمْ هُوَ وَآتَئُوكُمْ اللَّهُ أَنَّ اللَّهَ شَرِيكُ الْعِقَابِ

لِلْفُقَرَاءِ الْمَاهِيِّينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَأَمْوَالِهِمْ يَتَسْعَونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضُوا
وَيَنْصُرُونَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّابِرُونَ

1. శత్రువు యుద్ధానికిముందే పారిపోయి వదిలేసామగ్రిని-ఫయ్య'ల్-న్-అంబారు. యుద్ధంలో విజ యం పొందిన తరువాత దొరికే సామగ్రిని-గనీమత్ - అంబారు. చూడండి, 8:41.
2. యుద్ధబూబి / విజయధనం (మాలె 'గనీమత్') నుండి, 1/5వ వంతులో మాత్రమే ఇలాంటి వారికి హక్కు ఉంది. కానీ ఫయ్య'ల్ పూర్తి ఆదాయాన్ని ఇలాంటి వారిలోనే పంచాలి. ఎందుకండే ఇక్కడ యుద్ధం చేసి గలిచిన వారంటూ ఎవరూ లేరు.
3. ఇందులో, ఫయ్య' రెముక్కు ఒక భాగాన్ని వలస వచ్చిన వారికి ఇవ్వాలని పేర్కొనబడింది.

నీవు చాలా కనికరించేవాడవు, అపార కరుణాప్రదాతవు!'' (1/4)

11. * (ఈ ముహమ్మద్!) కపట విశ్వాసులను గురించి నీకు తెలియదా?¹ వారు గ్రంథ ప్రజలలో సత్యతిరస్కారులైన తమ సొదరులతే, ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ మీరు వెళ్గాగొట్టబడినట్లయితే, మేము కూడా తప్పక మీతోబాటు వెళ్తాము. మరియు మీ విషయంలో మేము ఎవ్వరి మాటావిసము. ఒకవేళ మీతో యుధ్యంజరిగితే, మేము తప్పక మీకు సహాయపడతాము.”² మరియు నిశ్చయంగా వారు ఆసత్యవాదులు, అల్లాహ్‌యే దీనికి సాక్షి!

12. కాని (వాస్తవానికి) వారు (యూదులు) వెడలగొట్టబడితే, పీరు (ఈ కపటవిశ్వాసులు) వారివెంట ఎంతమాత్రం వెళ్గారు మరియు వారితో యుధ్యంజరిగితే, (ఈ కపటవిశ్వాసులు) వారికి ఏమాత్రం సహాయపడరు.² ఒకవేళ పీరు, వారికి (యూదులకు) సహాయపడినా, వారు తప్పక వెన్నుచూపి పారిపోతారు. ఆ తరువాత వారు విజయం (సహాయం) పొందలేరు.

13. వారి హృదయాలలో, అల్లాహ్ భయం కంటే, మీ భయమే ఎక్కువ ఉంది. ఇది ఎందు కంటే! వాస్తవానికి వారు అర్థం చేసుకోలేని జనులు.

14. వారందరూ కలసి కూడా, దృఢమైన కోటులుగల సగరాలలోనో, లేదా గోడల చాటు

أَلْفَرَّارَىٰ الَّذِينَ نَاقَوْا يَقُولُونَ لِخَوَانِهِمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لِئَنْ أُخْرَجْتُمْ
لَنَخُجُونَ مَعَكُمْ وَلَا إِطْمَاعُ فِيمَا أَحَدًا أَبَدًا لَرَانْ
قُوَّتُلُوكُمْ لَنَصْرَتُكُمْ وَاللَّهُ يَشْهُدُ إِنَّهُ لَكُلَّ ذُبُونَ^①

لِئَنْ أُخْرَجُوا لَا يَعْرِجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوْتُلُوا
لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَئِنْ نَصْرُوهُمْ لَيُؤْلِنَ الْأَدْبَارَ
ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ^②

لَا نُنْهِي أَشْدُرَهُبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنْ أَنْهُ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَقْعُدُونَ^③

لَا يَقْاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرْيٍ مُحَصَّنَةٍ

(సును)ను ఇలా అంటుండగా విన్నాను: ‘ఈ జాతిలోని చివరివారు తమ మొదటి వారిని శపించనంతవరకూ ఈ జాతి నశించదు.!’ (బగ్వి ఈ ‘హాదీన్’ను ఉన్నైబంచారు).

- ఈ ఆయతీలు (11-14లు) ముస్లింలు, బసూ-నదీర్ వారిపైకి దాడి చేయటానికి వెళ్గాకముందు అపతరింపజేయబడ్డాయి.
- ఈ ఆయత్ మునాఫిభుల బూటక వాగ్గానాలను విపరిస్తోంది. అలాగే జరిగింది. బసూ-నదీర్ తెగవారిని వారి ఇంధ్నముండి వెడలగొట్టినప్పుడూ మరియు బసూ-బ్లూరై “జహ్” తెగవారిని బంధించి నప్పుడూ, ఈ కపట విశ్వాసులు వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేదు.

సుండో తప్పు, మీతో యుద్ధం చేయజాలరు. వారి మధ్య ఒకరి మీద ఒకరికి ఉన్న ద్వేషం, ఎంతో తీవ్రమైనది. వారు కలసిఉన్నట్లు నీవు భావిస్తావు, కానీ వారి హృదయాలు చీలిపోయి ఉన్నాయి. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారు బుధ్యహిస్తామన్నెన జనులు.

15. ఏరి దృష్టాంతం సమీపంలోనే గడిచిన వారిని (బనూ ఖైనఖాత లను) పోలిఉంది. వారు తమ కార్యాల ఫలితాన్ని చవిచూశారు, మరియు (పరలోకంలో) వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.¹

16. వారి దృష్టాంతం మానవుడై ప్రేరిపిస్తూ, ఇలా అనే ఆ షై'తాన్ వలే ఉంది అతడు: “సత్యాన్ని తిరస్కరించు.” అని అంటాడు. అతడు తిరస్కరించిన తరువాత ఇలా అంటాడు: “నిశ్చయంగా, నాకు నీతో ఏ విధమైన సంబంధం ఉదు, నిశ్చయంగా, నేను సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహోకు భయపడే వాడిని!”²

17. తరువాత ఆ ఇద్దరి పర్యవసానం, నిశ్చయంగా ఆ ఇరువురూ సరకాగ్నిలో ఉండ ఉమే! అందువారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు దుర్మార్గులకు లభించేప్రతిఫలం ఇదే!

18. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహో పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ప్రతివ్యక్తి, తాను రేపటికొరకు ఏమి సమకూర్చుకున్నాడో చూసుకోవాలి. మరియు అల్లాహో పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉండండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహో ఎరుగును!

أَوْمَنْ وَرَاءِ جُدُرِ مَا سُبْحَانَهُ شَدِيدٌ
تَحْسِبُهُمْ جَيْعَانًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ
يَا أَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ^①

كَمَثِيلُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا
وَبَالْأَمْرِ هُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ^②

كَمَثِيلُ الشَّيْطَنِ إِذَا قَالَ لِلْإِنْسَانِ الْفُرُجُ فَلَمَّا
كَفَرَ قَالَ إِنِّي بِرَبِّي مِنْكُمْ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ
الْعَالَمِينَ^③

فَكَانَ عَاقِبَةَ هُمْ أَنَّهُمْ فِي النَّارِ خَالِدُونَ فِيهَا
وَذَلِكَ جَزْءُ الظَّلَمِينَ^④

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَنْتَرُ نَفْسَ
مَا تَدَدَّ مَتَّ لِعَذَابٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
خَمِيرٌ بِمَا لَعْنَمُولُونَ^⑤

1. ఈ ఆయత్ 2వ హిజ్రీలో, బద్రీ యుద్ధం తరువాత మదీనా సుండి వెదలగొట్టబడిన బనూ ఖైనఖాత తెగవారిని ఉద్దేశించిన కొండరి అభిప్రాయం. మరికొండరి అభిప్రాయం ఇది 2వ హిజ్రీలో మక్కా ముఘీకులతో జరిగిన బద్రీ యుద్ధానికి సంబంధించినదని, (ఇబ్రూ-కస్సిర్).

2. చూడండి, 8:48 మరియు 14:22.

19. మరియు అల్లాహ్‌ను మరచిపోయిన వారి మాదిరిగా మీరూ అయిపోకండి. అందు వలన ఆయన వారిని, తమను తాము మరచి పోయేటట్లు చేశాడు. అలాంటి వారు! వారే అవిధేయులు (ఫాసిభూన్).

20. నరకవాసులు మరియు స్వర్గవాసులు సరిసమానులు కాజాలరు. స్వర్గవాసులు, వారే! విజయం పొందినవారు.

21. ఒకవేళ మేము ఈ ఖుర్జాన్‌ను ఏ పర్వతంపైనైనా అవతరింపజేసి ఉంటే, అల్లాహ్ భయంవల్ల అది అణిగి బ్రథట్లే పోవటాన్ని నీవు చూసిఉంటావు. మరియు బహుశా ప్రజలు అలోచిస్తారని, ఇలాంటి దృష్టాంతాలను మేము వారిముందు పెదుతున్నాము.

22. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక అరాధ్యాదు లేదు. ఆయనకు అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ తెలుసు.¹ ఆయన అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

23. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక అరాధ్యాదు లేదు. ఆయన విశ్వసార్యభౌముడు, పరమ పవిత్రుడు, శాంతికి మూలాధారుడు, శాంతిప్రదాత, శరణమిచ్చేవాడు, సర్వ శక్తిమంతుడు, నిరంకుశుడు, గోప్యవాడు. వారు కలిగించే భాగస్వాములకు అల్లాహ్ అతీతుడు.²

وَلَا تَكُونُوا كَالْكَذِّابِينَ سُوْالِهَ فَأَنْسَاهُمْ
أَقْسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَسِيْقُونَ ④

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ التَّارِيْخِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَلَّاهُرُوْنَ ⑤

لَوْ أَتَرْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ
خَائِشًا مُتَصَدِّدًا عَمَّنْ خَشِيَّهُ اللَّهُ وَيَتَّلَكُ
الْأَمْثَالُ نَضَرَ بُهْمًا لِلنَّاسِ لَعْلَهُمْ
يَتَفَكَّرُوْنَ ⑥

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَذِلِكَ الْأَمْوَالُ عِلْمُ الْعَيْبِ
وَالشَّهَادَةُ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ⑦

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَذِلِكَ الْأَمْوَالُ الْمَلَكُ
الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَمِّمُ الْعَزِيزُ
الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَشَرِّكُونَ ⑧

1. చూడండి, 6:73.

2. అల్-మలికు: Sovereign, విశ్వసార్యభౌముడు, చక్రవర్తి, విశ్వాధిపతి, సర్వాధికారి, చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యనం 2.

అల్-ఖుద్దూసు: All-Holy, All-Pure, పరమపవిత్రుడు, పరిశుద్ధుడు, పొవనుడు. ఇంకా చూడండి, 62:1.

అనీ-సలాము: Author of Safety and Security, Free from all defects, imperfections, blemish or vices, శాంతికి మూలాధారి, సురక్షితుడు, సర్వదౌర్ఘాటులకు, బలహీనతలకు అతీతుడు.

అల్-మూమిను: He who Maketh mankind Secure from His punishment, శాంతిప్రదాత,

هُوَ اللَّهُ الْخَالقُ الْبَارِئُ الْمُصْبِرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

24. ఆయనే, అల్లాహు! విశ్వస్తుష్టికర్త, ప్రతిదానిని సృజించేవాడు మరియు రూపాలను తీర్చిదిద్దేవాడు. ఆయనకు సర్వ జ్ఞేష్ణమైన పేర్లున్నాయి.¹ అకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి. మరియు ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహావివేకవంతుడు.

శాంతిమయుడు, సకల ఆపదలు, యూతనలనుండి కాపాడి ప్రశాంతిని ప్రసాదించేవాడు, భద్రత నిచ్చేవాడు.

అల్-ముహైమిను: Preserver of Safety, One who determines what is true and false, He who will faithfully perform to His servants what He has promised them. శరణమిచ్చేవాడు, సంరక్షకుడు, సత్యాసత్యాలను పరిష్కరించే, నిర్దయించే వాడు, తన సృష్టిని కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు, జాగరూకుడు.

అల్-అ'జీ'జ్: All-Mighty, సర్వశక్తిమంతుడు చూడండి, 2:129.

అల్-జబ్రూరు: The Compeller of His creatures to do whatsoever He willeth, Irresistible, Insolent, Who exalts Himself, Un-controlled, నిరంకుషుడు, గొప్ప ప్రాబల్యం గలవాడు.

అల్-ముతకబీరు: The Incomparably Great, The Most Great, గొప్పవాడు, గొప్పదనానికి సరోవరం, మహానీయుడు, సర్వాధికుడు. ఇవి అల్లాహు (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

సుబోహోన: I extol or celebrate or declare Thy remoteness or freedom from every Impurity or Imperfection. Or extolled be His absolute perfection. Hallowed, Exalted, Extolled, Glorified, సర్వలోపాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు, పరమ పవిత్రుడు, పావనుడు, ప్రశంసనీయుడు, శ్శాఫుంప, పాగడ, స్తుతింపదగినవాడు. చూడండి, 2:32, 116, 12:108.

1. **అల్-ఫాలిఖు:** The Creator of all things. సృష్టికర్త. చూడండి, 6:102.

అల్-బారిచు: The Maker, ప్రతిదాని నిర్మాత, ఎట్టి పొలిక, సామ్యం లేకుండా ప్రతిదానిని సృజించేవాడు. లేమి సుండి ఉనికి లోకి తెచ్చేవాడు. చూడండి, 2:54.

అల్-ముసవ్యురు: The Fashioner, of all existing things, రూపమిచ్చేవాడు. తాను కోరిన విధంగా తన సృష్టి రూపాన్ని తీర్చిదిద్దేవాడు. 3:6

అల్-హాకిము: All-Wise, Possessing knowledge or Science, Omniscient, మహా వివేకవంతుడు, వివేచనాపరుడు. చూడండి, 2:32. ఇంకా చూడండి, 7:180. ఇవి అల్లాహు (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.